

Fericiților Martiri, care bine v-ați nevoit și v-ați încununat,
rugați-vă Domnului să se îndure spre sufletele noastre.

NĂȘTEREA DOMNULUI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXIV Nr. 12 (305) decembrie 2019

De Crăciun

Suntem în timpul de bucurie dinaintea Crăciunului, al așteptării lui Isus, al intrării Fiului lui Dumnezeu în lumea noastră.

Vorbind despre binecuvântarea Crăciunului, Papa Benedict al XVI-lea ne îndeamnă ca în această perioadă de așteptare „să ne silim să aflăm cât de des ne lasă Dumnezeu să simțim dragostea Sa. Altfel spus, să ținem un jurnal interior al binelui”.

Privind prin veacurile trecute de la Nașterea Domnului, se pot „citi” nenumărate astfel de „jurnale”.

Creștinii din primele secole și-au lăsat însemnată bucuria Nașterii lui Isus în imagini schițate pe pereții catacombelor. Sf. Francisc de Assisi (1181-1226) a înțeles că acele cuvinte, prin care Isus își trimitea Apostolii să vestească Evanghelia, îi sunt adresate și lui. La 25 decembrie 1223, la Greccio, a trăit Betleemul, bucuria nașterii Pruncului Isus, realizând într-o grotă un staul cu iesle, cu boul și măgarul lângă iesle și „a rescris misterul din Betleem în geografia sufletelor”. Toți locuitorii orașului au venit la Liturghia de la miezul-noptii, cu lumânări în mână, încât pădurea era luminată ca ziua. Episodul a fost perfect pictat de Giotto di Bondone (1267-1337) într-o frescă din Bazilica superioară din Assisi.

Mai aproape de zilele noastre, în închisori, colindele „mângâiau” sufletele Episcopilor noștri Martiri. Episcopul Iuliu Hossu, în „Memoriile” sale, își amintește de acel timp al Crăciunului, când „cerșeam mereu cu smerită stăruință pentru toți, har și binecuvântare”. O colindă dragă o cânta la fiecare Crăciun, o cântau toți Episcopii: „Isuse, Doamne, Prunc ceresc/toți îngerii te preamăresc,/ primește și al nostru cânt,/ trimite pace pe pământ”... În pustiul celulei, colinda aducea atâtea amintiri frumoase, dor și plâns.

Libuse Valentova, filologă, romanistă, traducătoare și profesoară de Istoria literaturii române la Facultatea de Litere a Universității „Caroline” din Praga, personalitate care a cunoscut acea zonă de „gri”, „cenușie”, a oamenilor în anii comunismului, afirmă hotărât că în libertate, trăind „viața în adevăr”, se poate face mult bine.

Deci, „binele” există în gândul oamenilor și este datoria timpului nostru să-l facem, să-l rezidim în societate. Dar fără să uităm înțelesul pe care îl dă binelui Papa Benedict al XVI-lea: acele momente din viața, „când Dumnezeu ne lasă să-i simțim dragostea”. Și dacă vom găsi acele momente - semn că am reușit să-l recunoaștem pe Dumnezeu în sufletul și în viața noastră -, să fim purtătorii acestui „bine” și al luminii care vine de la Betleem.

Crăciun fericit! Sărbători sfinte și binecuvântate!

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre rugăciune

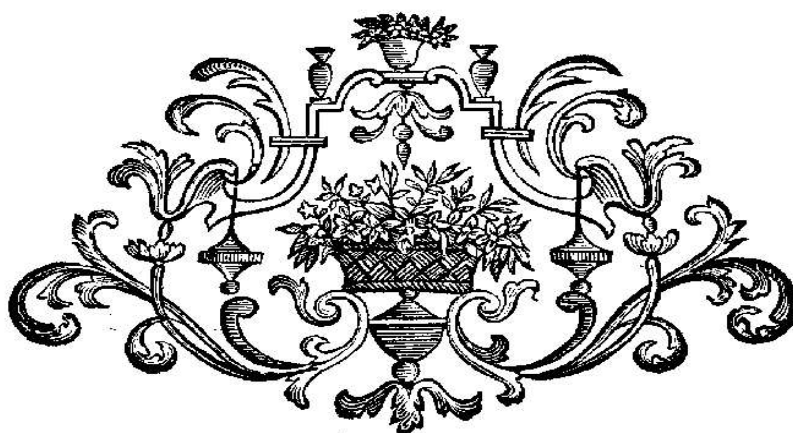
Rugăciunea este un dar deosebit al lui Dumnezeu, un dar pe care Dumnezeu îl face cui hotărăște: câteodată ca răsplată pentru slujbele ce I le-am făcut și a chinurilor îndurate din dragoste pentru El. Și câteodată fără meritul nostru și neținând seama de trecut. Căci este un dar care nu pleacă decăt din generozitate. În sfârșit, este un lucru atât de înalt și atât de ridicat, încât depășește înțelegerea omenescă.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,

Oradea 1933

S U M A R

Editorial.....	2	Rothenburg, orașul Crăciunului....	12
”Unde este cel ce s-a născut, Împăratul”.....	4	Ce să aducem?.....	13
În Ajunul Crăciunului.....	5	Bucuria Crăciunului și pregătirea căii Domnului.....	14
Gânduri la Nașterea Domnului.....	8	Maria, în <i>Lumen gentium</i> , VIII.....	16
Pagini bilingve.....	10	Despre fericirea Crăciunului.....	19

„Unde este cel ce s-a născut, Împăratul?”

De când oamenii rostiră cuvântul, în ciclonul de mâinii și patimi: „Nu vrem să stăpânească asupra noastră”, de atunci, năuci și mizerabili își caută **Împăratul**.

Îl caută și acum! Nevoiași, îl căutăm mereu!

Stăpânitorii rechemați în rândurile mercenarilor; Condotierii străpunși cu stiletul; Magistrații științei discreditați; Senatorii gândirii omenesti așezați cu scrupul de gingășie în cimitirile ideilor, mărturisesc catastrofa:

Vagabonzi și mizerabili, căutăm încă pe **Împăratul nostru**.

Și oamenii nu au învățat din Steaua Magilor drumul spre Împăratul.

Steaua Magilor e lumina conștiinței lor, lumina minții lor, lumina durerii lor.

Fața lumii de azi, Biografia sufletelor de azi este:

Catastrofa.

Zilnic simțim în noi prăbușindu-se ceva mare și frumos.

Zilnic capitulăm, zilnic ne frământăm, zilnic murim cu dezgust, dar și cu o nădejde:

Împăratul! - Împăratul!

Catastrofa sufletului nostru, ce nu mai rezistă păcatului, catastrofa societății ce nu rezistă nedreptății, întreg batalionul de obraznice catastrofe ce se urmăresc galopând pe sufletul nostru, dansând în anotimpul lor, strigă în urma

Împăratului alungat: „Unde este cel ce s-a născut, Împăratul?” Vino și vezi!

Un leagăn rece într-o peșteră rece. O cruce, ce străjuiește ca o spadă: Spada Împăratului!

Un potir invizibil: roadă a moștenirii ce vrea să ne-o lase: moștenire luptătorilor: Pâinea și Vinul dătător de Viață, Curaj și Putere.

Împăratul! nu în toga de purpură, nu în mantie cu nestemate, nu în leagăn de abanos cu chenar de fildeș, ci în sărăcie.

Împăratul!... nu ca să fie slujit în palatal cu marmură și porțelanuri, ci să servească celor născuți din adevăr.

Vino și vezi!

Împăratul care învață Adevărul,

Împăratul care varsă Iubirea,

Împăratul care sădește Pacea,

Împăratul al cărui jug e ușor, și a cărui fericire o găsești și în lacrimi:

Împăratul în ieslea din Betleem!

Îngenunchează o clipă! Dar în tăcere... Irozii și sicarii lui, satrapii lumii îi pregătesc sicriul; uită nebunii, și uităm și noi - căci în fiecare din noi este un Irod ce vrea să ucidă pe Împăratul Cristos, - că de câte ori voim să ucidem pe Isus, privind în ceea ce am lovit, găsim copii asasinați, nevinovăție ucisă, găsim cadavrul sufletului nostru... Și orbi am izbit!

Îngenunchează mai îndelungat! **Împăratul te așteaptă pe tine! Auzi? Pe tine!!!**

Și spune-i că vrei să-l slujești!

Ah! Împăratul născut în iesle!!!

Ep. Ioan SUCIU

În Ajunul Crăciunului...

Așteptăm Crăciunul, așteptăm noaptea tainică în care Dumnezeu a venit între noi.

În mijlocul unei lumi în care zi de zi se închid tot mai multe porți ale inimilor în fața copilului Isus și misterul Nașterii Sale rămâne ascuns, ar fi bine să-L rugăm pe Dumnezeu să ne ajute să simțim adevărata bucurie a așteptării Crăciunului și a Sărbătorii. Pentru că și așteptarea este o bucurie... Este o bucurie interioară, o chemare a amintirilor, când familiile „se reuneau în jurul mesei în ziua de Crăciun, la lumina lumânărilor, cu bradul împodobit alături”.

Nu este o imagine închipuită, așa a fost până nu demult, este imaginea Sărbătorii Crăciunului din Ardealul de altădată.

Apropierea Sărbătorii Nașterii Domnului și bucuria își aveau semnele lor... Privind Țara Oașului, primul semn era întoarcerea bărbatilor de la lucru - lucrau oriunde în țară, munci dintre cele mai grele -, orice ar fi fost însă în lume, ori pe unde s-ar fi găsit oșanul, de Crăciun și de Paști, era acasă. Și știa să-L cinstească pe Dumnezeu, știa că s-a făcut om, că a venit ca prunc; adevărul era atât de limpede, încât oșanului nici nu i-ar fi trecut vreodată prin minte îndoiala, credea cu putere, cu convingere în Dumnezeu și și în Biserica Sa, în Biserica Greco-Catolică.

Încinstea Sărbătorii Crăciunului, prima grijă era înprospătarea sufletului, la Sf. Liturghii zilnice, biserica era plină de lume și povezile nu încetau. Familiile obișnuiau să meargă și la Mănăstirea Bixadului, nu în procesiune ca la anumite Sărbători, ci singure, doar cu greutatea păcatelor. Mănăstirea îi aștepta în prag cu Pr. Gheorghe Marina, cunoscut și iubit în toată Țara Oașului, și cu alți călugări, și oșenii se întorceau acasă mai bogați sufletește, mai tari în credință.

În timpul „așteptării”, datinile locului erau legate numai de Crăciun. Femeile lucrau cu mâna lor îmbrăcăminte pentru toată familia, înnoiau casele și pregăteau bunătăți doar de ele știute; fremăta satul de un anumit fel de viață, pentru un anumit timp al anului, un freamăt venit de la străbuni, trăit intens și încredințat celor ce aveau să-l urmeze.

Neîntrecute erau oșencile în a face colaci (cozonac) rulați, împlețiți și împodobiți, și foarte mulți colăcei pentru colindători. Făceau din făină albă de grâu, pe care o aveau numai la Crăciun, la Paști și pentru Prescuri, altfel, în cursul întregului an, mâncau numai pâine de mlai.

În după-amiaza de Ajun, satul lumina viața. Începeau să colinde copiii, la ferestre, după ce primeau răspunsul afirmativ la întrebarea:

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

„Slobodu-i a
corinda? Și
colindele erau
multe, dar
toate vesteau
bucuria Nașterii
Domnului: „Ia
ieși, gazdă, până-
afară,/De-l vezi pe
Domnul Cristos/
Cum coboară de
frumos:/Tot pe
scară,/Lemn de
ceară;/Tot arzând
și luminând,/Pe
oameni înveselind
”și „Ia ieși,
gazdă, până-n
prag/Și primește-
ne cu drag,/Soare
luminos și-un
Crăciun frumos/
Că venim să-ți
colindăm,/Vestea

Nașterii să-ți dăm”. Nelipsit era
colindatul cu *Stea* și *Vîflaimul*.

La înserare colindau tinerii,
fete și băieți, iar spre miezul-nopții,
tot satul era la biserică. Era pace și
solemnitate, se celebra „Slujba cu
Litie”, nu lipseau decât bolnavii și
neputincioșii. Și în biserică oamenii
îl găseau pe Pruncul Sfânt cel așteptat
și i se încredințau Lui. Vibra biserica
de colindele lor și de credința lor.
La ieșire, corul de bărbați îl colinda
pe preot. Și bradul cu luminițele și
misterul Sărbătorii îi aștepta, și masa

plină de tot ce trebuia să fie în Noaptea
Sfântă îi aștepta. Și colindele se legau
unele de altele, se sfârșea una, începea
alta, cea dragă lor părea să fie Trei Crai
de la Răsărit. În ziua întâi de Crăciun,
Nașterea lui Isus era sărbătorită la
biserică și în familie, vizitele se făceau
numai din ziua a doua.

Așa era Crăciunul în comuna
Certeze din Țara Oașului de odinioară
și asemănător era peste tot în Ardeal
și Banat.

Din 1940 eram deja bănățeană.
Toate amintirile Sărbătorilor și bucuria

(continuare în pag. 7)

lor sunt legate de-acum de comuna Liebling. Și Sărbătorile erau tot sfinte și frumoase. Credincioșii erau coloniști aduși în comuna nemțească după Primul Război Mondial, erau din comuna Gârbovița, din zona Blajului. Ceea ce era spiritual Bixadul, Baia Mare și Episcopul Alexandru Rusu pentru oșeni, pentru coloniști, era Blajul, Mitropolitul și Episcopul Ioan Bălan. Cantorul era format la „Școala de cântăreți” din Blaj - în biserica noastră se cânta ca în „Catedrala Sfânta Treime” din orașul de pe Târnave, reviste, calendare, cărți, toate veneau de la Blaj și Lugoj.

Obiceiurile din preajma Crăciunului erau aceleași, ca în tot Ardealul, dar parohia fiind mică, sentimentul de familie era foarte accentuat. În Ajunul Crăciunului, până târziu spre noapte, până la intrarea în biserică, se colinda, mai ales tinerii colindau. Dacă în Nordul Ardealului se vesteau Nașterea Domnului și bucuria, la Liebling, se vestea și se trăia deja bucuria. Pe lângă *Colindul cu Steaua* și *Viflaimul*, era și *Colindul cu Capra*, cu totul necunoscut în Oaș.

Încărcată de sfințenie era ziua de Crăciun și celebrarea Sf. Liturghii, încărcate de sfințenie erau sufletele credincioșilor, încărcată de sfințenie era biserica. Și se simțea, și-i unea pe oameni sfințenia și bucuria Nașterii Domnului. La ieșirea din biserică, întotdeauna mai rămâneau un timp

de vorbă cu preotul, dar la Crăciun, oamenii plecau greu de lângă preot, tot mai doreau să li se explice Pastorală - era în plin război și oamenii aveau mai mare nevoie de Dumnezeu în viața lor -, aveau nevoie de cuvântul înțelept al Episcopilor, fără să bănuiască măcar că ascultau și urmau cuvântul unor sfinți.

La sfârșitul Sărbătorilor, se reintra în datul timpului și a legilor lui: certezanii plecau din nou la lucru, dar nu înainte de a fi la o Sf. Liturghie și de a-și lăsa familia în grija preotului-părinte. Cei din Liebling plecau și ei, plecau pe front. Rugăciunea celor de acasă avea să-i însoțească, iar iubirea și grija pentru familiile lor rămâneau în inima preotului-părinte.

O altă lume este astăzi pe pământul nostru, o altă bucurie, o altă fericire. Nu știu cum se trăiește astăzi Ajunul Crăciunului. Sau poate nu mai vreau să știu. Pentru noi, pentru toți, îl doresc învăluit în Lumina cerească ce are puterea să pătrundă în mintea și sufletul nostru și puterea să ne readucă, cum spune I. Agârbiceanu, „Tot ce e bun, tot ce e viață”. Atunci, cu Biserica, vom cânta și noi „*Nașterea Ta, Cristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței, că întru dânsa ceia ce slujeau stelelor, de la stea s-au învățat, să se închine Ție, Soarele dreptății, și să Te cunoască pe Tine Răsăritul cel de Sus*”.

Otilia BĂLAȘ

Gânduri la Nașterea Domnului

Datorită facultății contemplative imprimată de Dumnezeu oamenilor dintru început, aceștia sunt preocupați de nemărginirea lumii înconjurătoare, de locul pe care îl ocupă în Univers și mai ales de identificarea sensului existenței lor. De aceea se întreabă mereu care este izvorul vieții lor, dacă au vreun rol de împlinit, vreo îndatorire față de pământul pe care trăiesc și, în mod deosebit, încearcă să deslușească dacă nu cumva sfârșitul lor rezidă tocmai în întoarcerea la Creatorul. Încearcă, de fapt, să se descopere pe ei înșiși, să se cunoască în profunzime. Căutând mereu, constată cu satisfacție, la un moment dat, că sunt purtători de mărire divină suflate asupra frământăturii de lut din care le-au fost create trupurile. În anii fragezi ai prunciei a avut parte de beneficiile ce se revarsă din acel spirit de viață fiind sub oblăduirea lui. Atunci erau fericiți, nu le lipsea nimic. În ochii lor senini, plini de lumina miraculoasă a curățeniei și a nevinovăției, se oglindea însuși Creatorul universului.

Când un om ajuns la maturitate privește acești ochi, este copleșit de nostalgia firească a copilăriei. Indiferent cât ar fi de necăjit atunci, uită de toate, fiind și el fericit pentru câteva clipe. Ulterior, însă, odată cu trecerea anilor, se poate întâmpla ca omul să cedeze tentației de a trăi viața ca o aventură și, încet-încet, să se îndepărteze de această stare de har. Uneori se îndepărtează până într-acolo, încât se pierde în desişul instinctelor care-l iau în stăpânire lipsindu-l, poate, pentru totdeauna de posibilitatea revenirii la

viața normală. Persistă, însă, în natura firii umane dorința pentru dobândirea unui bun pe care l-a pierdut, sau a unei stări bune, privilegiate, trăite cândva. Fericite sunt clipele unei astfel de căutări! Omul este învăluit în dumnezeire! Acum se interiorizează atât de profund, încât poate intra în camera sufletului său, unde, ascultându-se pe sine însuși, deslușește un glas lăuntric care-l cheamă din nou la lumină. Deși, îndoielnic și timid la început, pornește, totuși, pe acel drum și începe să simtă gustul amar al aventurii sale. În mod obișnuit, după îndelungi frământări în care se luptă cu sine însuși, iese biruitor, se trezește la realitate și încearcă să-și revină.

Cu cât oamenii ajung mai devreme la acest deznodământ în viață, trăindu-și, de fapt, actul convertirii, cu atât este mai bine pentru ei. Din nefericire, însă, foarte mulți oameni amână momentul acesta cât mai mult posibil, până înspre îmbătrânire. În tinerețe, arareori se gândesc la cele mai de pe urmă ale vieții lor. Când se văd neputincioși în fața unor boli, ori depășiți de anumite evenimente, atunci toți înclină să creadă în Dumnezeu, numai pentru a fi salvați. Este foarte bine dacă se întâmplă acest lucru cu ei, chiar dacă numai în ultimele zvâcniri ale viții lor, pentru că Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu.

În oricare din aceste situații, pot fi lipsiți de posibilitatea de a comunica cu cei din preajmă. Dacă actul convertirii

(continuare în pag. 9)

este trăit în profunzime de fiecare în parte, iar „venirea în fire” se realizează cu adevărat pe fondul căinței sincere, atunci reușesc să se încredințeze lui Dumnezeu, intră în comuniune cu El și pornesc pe drumul întoarcerii acasă. Drept urmare, pe chipurile lor copleșite de acest dor, se poate citi faptul că în conștiința fiecăruia se întâmplă ceva de bine. Se liniștesc, iar din ochii lor înseninați deja, țâșnesc razele speranței de însănătoșire. Odată intrați în rezonanță cu partea nevăzută din ființa lor, aud o voce cunoscută care le șoptește: „Iată Eu sunt cu voi, nu vă temeți, credeți... și va fi vouă precum doriți... după credința voastră”

Este foarte adevărat că nu toți bolnavii se însănătoșesc, chiar dacă la baza convertirii lor stă o credință sinceră, puternică și constantă. Cu toate acestea, trăiesc momente de nedescris, inegalabile, asemenea Fiului pierdut, năpădiți fiind de amintirea feeriei din copilăria scăldată în dragostea părintească care iartă totul. Acum nu le mai pasă de nimic. Sunt cucerți de iubirea Celui al cărui chip îl poartă în adâncul ființei lor. Și asta le este de ajuns, pentru că a trăi cu adevărat înseamnă să-l cunoști pe Dumnezeu, urmându-l în iubire, iertare și jertfă. Înseamnă, de fapt, să răspunzi iubirii divine, începând să-ți iubești semenii; iertării, încercând să-i ierți, iar jertfei, înțelegând că trebuie să te jertfești necondiționat pentru ei. Fie și numai pentru un ideal al cărui sens, deși nu poate fi descifrat acum, ar fi posibil să se

răsfângă benefic asupra lor mai târziu. Doar procedând astfel, devii un om liber și dobândești liniște în suflet, datorită grației divine de care te învrednicești.

Cele scrise mai sus pot fi considerate între elementele de bază a introspecției de care orice creștin trebuie să fie preocupat, periodic, în viață. Acum în vremea în care ne apropiem de sărbătoarea Nașterii Domnului, aceasta se impune cu prisosință. Vine clipa în care, privind în ochii inocenți și miraculoși ai Pruncului dumnezeiesc ca în oglinda sufletului propriu, vom vedea cum arăta haina în care am fost îmbrăcați de Dumnezeu la venirea în lume. Sinceri fiind cu noi înșine, ne vom cutremura mai mult sau mai puțin, în funcție de cum arată aceasta în prezent.

Se cuvine, dar, să ne lăsăm pătrunși de lumina dumnezeiască în care dorește să ne îmbrace această sărbătoare, pentru a-i putea desluși sensul în profunzime. În lumea prezentă, bulversată din punct de vedere spiritual, consider că fiecare creștin trebuie să aștepte Crăciunul ca o plinire a vremii în propria sa viață. Ca ocazia sfântă în care să se recunoască pe sine ca făptură purtătoare a chipului lui Dumnezeu, cu toate harurile, sau energiile care rezidă în el. Numai pe un astfel de fond, colindele vor deveni balsam spiritual oferind posibilitatea ivirii unui altfel de început în viața personală. Nu va fi de loc un lucru ușor, dar merită încercat.

Pr. Vasile GOJE

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

„Chânes et terreur”

- Un eveque dans les geoles communistes -

Mgr. Ioan Ploscaru

De temps en temps, la vitre quadrillée de barreaux me ramene a la réalité nue de la cellule. Le froid penetre partout et me donne un sentiment d'impuissance. Les barreaux me maintiennent éloigné du monde.

Un an de plus a passe. Le temps s'écoule avec ses lois dures et après comme une goutte dans l'océan de l'éternité.

Nous sommes en 1952. Pour ceux des noires prisons, rien n'a change. Des yeux pleins de larmes regardent dans la solitude vers le ciel: „O, toi, Seigneur, pour l'année qui vient, donne naissance a une ère nouvelle”.

Attente vaine. Le printemps est revenu. Le réveil de la nature sous la tiédeur du soleil redonne vie a l'amé, mais avec une touche ineffaçable de mélancolie. Mon imagination m'emporte sous un cerisier en fleurs ou dans les champs aux couleurs vives sur un fond frais de verdure printanière.

C'est l'Annonciation. Pour chacune de ses fêtes, je m'efforçais de témoigner a l'Immaculée toute l'affection de mon cœur, malgré l'isolement de la cellule nue. J'étais heureux en quelque sorte. Le ciel entier était avec moi.

Pendant ces deux années d'isolement total a Sighet, j'affirme ne m'être jamais ennuyé. A part de brèves interruptions que je raconterai dans les chapitres suivants, je passais mon temps a méditer, a étudier la nature - autant que me le permettaient les barreaux - et a composer des vers que je me répétais pour ne pas les oublier, mais sans jamais avoir l'espoir de les retranscrire un jour.

Quand on me renvoya dans une cellule avec d'autres prisonniers, je regrettais presque ma solitude et l'ambiance dans laquelle je l'avais vécue.

J'ai connu d'autres périodes d'isolement au cours desquelles j'ai toujours conserve mon programme de prière; au moment du repos, d'autres vers me venaient que je fixais dans ma mémoire, remplissant ainsi le vide de ma solitude.

Mais par-dessus tout j'ai voulu accomplir la volonté de Dieu dans les lieux et les circonstances ou il me voulait. Cet abandon a la volonté divine m'a donne paix et confiance tout le temps de ma détention. **(a suivre)**

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

„*Lanțuri și teroare*”

- Un Episcop în închisorile comuniste -

Episcop Ioan Ploscaru

Din când în când, geamul pătrățit de gratii mă trezește la realitatea crudă a celulei. Frigul pătrunde peste tot și-mi dă un sentiment de neputință. Gratiile mă despart de lumea din afară.

A mai trecut un an. Timpul curge cu legile-i dure și aspre, ca un picur în oceanul eternității.

Suntem în anul 1952. Pentru cei din negrele închisori, nu s-a schimbat nimic. Ochi înlăcrimați în singurătate privesc spre Cer:

„Dă, Tu Doamne, în anul ce-o să vină, începutul unei alte ere...”

Așteptare zadarnică. A sosit iarăși primăvara. Trezirea naturii sub soarele călduț înviorează sufletul, dar cu o notă pregnantă de melancolie.

Imaginația mă poartă sub un cireș în floare sau la câmpiile viu colorate pe fondul proaspăt al verdelui de primăvară...

E Bunavestire. De Sărbătorile Preacuratei, căutam să-i mărturisesc toată afecțiunea inimii mele, dincolo de izolarea din celula goală. Eram oarecum fericit. Cerul întreg era cu mine.

În acești doi ani de singurătate totală de la Sighet, mărturisesc că nu m-am plictisit deloc. Cu mici întreruperi, pe care le voi istorisi în capitolele următoare, îmi petreceam tot timpul meditănd, studiind natura - atât cât îmi permiteau gratiile - și construind versuri, pe care le repetam, ca să nu le uit, dar fără să am vreo speranță că le-aș putea transcrie vreodată.

Când m-au mutat cu alții, aproape că am regretat singurătatea și mediul în care am trăit în izolare.

Perioade de singurătate am mai avut în alte închisori, dar totdeauna mi-am păstrat programul de rugăciune, iar în timpul de relaxare, alte rime apăreau și se fixau în memorie, umplând astfel golul izolării mele.

Dar, mai presus de toate, am dorit să împlinesc voința lui Dumnezeu, în locul și împrejurarea în care El mă voia. Această abandonare în Voința divină mi-a dat o pace liniștită și încrezătoare tot timpul detenței mele. **(va urma)**

Rothenburg, orașul Crăciunului

Rothenburg ob der Tauber e un oraș unic din Germania, situat în Franconia Mijlocie, landul Bavaria. Orașul e cunoscut pentru clădirile medievale: case colorate cu acoperișuri roșii, înclinate, cu obloane de lemn la ferestre, aliniate pe străduțe înguste, bătute în piatră cubică, îngrămădite între ziduri de apărare din sec al XIII-lea, dominate de 42 de turnuri.

Aici pietrele vorbesc și zidurile povestesc istorii cu regi, împărați, cavaleri și cetățeni liberi, despre secrete și fascinanta viață din Evul Mediu.

Istoria Rothenburgului, de o mie de ani, începe în sec al X-lea, cu atestarea unei așezări umane în valea Tauberului, apoi documentele menționează ridicarea unui castel, un altul, imperial, Reichburg, declarat „oraș imperial liber”. Populația s-a așezat în jur, tot mai numeroasă, astfel încât, în anul 1400, Rothenburgul număra 6000 de locuitori, devenind unul dintre cele mai importante orașe ale Imperiului. În perioada Războiului de 30 de ani, orașul, devenit protestant, intră în declin. În 1802, după 500 de ani de independență, Rothenburgul e cucerit și înglobat în regatul Bavariei. În 1945, a fost bombardat și în parte distrus; grație unui ajutor internațional, a fost reconstruit.

Rothenburgul este un oraș fascinant și romantic. Dincolo de fortificațiile sale masive, cu turnuri

de apărare și bastioane, sub arcade medievale sunt locuințe și edificii vechi de sute de ani, între care se disting: Primăria (1681), Taverna Consiliului, cu bătrânele sale ceasuri și figurile me-canice, care detaliază zilnic o veche legendă, biserici impunătoare, cea mai impresionantă fiind Biserica Sf. Iacob (1485) și Casa Constructorului, cea mai frumoasă casă renașcentistă din Bavaria secolului al XVI-lea, împodobită cu statui reprezentând cele 7 virtuți și cele 7 păcate mortale, unde a locuit maestrul constructor al orașului.

Rothenburgul oferă vizitatorului muzee importante și interesante, care-i explorează istoria lungă și fascinantă: Muzeul justiției, Muzeul orașului imperial, cu prețioase obiecte de artă, vestigii istorice ale vieții din cartierul evreiesc și Muzeul Crimei Medievale, cu mărturii despre 1000 de ani de criminalitate și pedepse în Europa.

Rothenburgul este supranumit „orașul Crăciunului”; aici se afla Magazinul Crăciunului, un loc unde se sărbătorește în fiecare zi Crăciunul, de 40 de ani, în toate anotimpurile, de cum treci pragul străjuit de un uriaș spărgător de nuci în uniformă de parada. În fața magazinului staționează o mașină de modă veche, roșie, încărcată cu pachete legate cu funde colorate, gata de plecare în seara de Ajun. Muzeul german

(continuare în pag. 13)

Ce să aducem?

Încă ceva mai aparține imaginii de Crăciun: dăruirea. Vifleimurile noastre arată mult cum păstorii se gândesc ce pot să aducă în dar; ele provin, prin aceasta, din cotidianul oamenilor din țara noastră.

Un imn liturgic al Bisericii răsăritene se dedică aceleiași teme, însă îi conferă o adâncime mai mare. El spune: „Ce să aducem. Cristoase, când Tu Te naști ca om pentru noi pe pământ ? Fiecare faptură, care este lucrarea Ta, îți aduce într-adevăr mărturia recunoștinței sale :îngerii, dragostea lor; cerul, steaua, înțelepții , darurile lor, păstorii, mirarea, pământul, peștera sa ; deșertul, ieslea. Noi, oamenii, însă îți aducem o fecioară și-o mamă”.

Maria este darul oamenilor pentru Christos- aceasta înseamnă totodată: de la om Domnul nu vrea ceva, ci pe el însuși. Dumnezeu nu ne cere procente, ci inima noastră, ființa

noastră. El vrea credința noastră, și din credință viața, iar din viață, după aceea, acele daruri de care va fi vorba în Judecata de Apoi: hrană și îmbrăcăminte pentru cei săraci, împărtășirea durerii și a dragostei, cuvântul și participarea alinătoare pentru cei urmăriți, cei închiși, cei părăsiți și cei pierduți.

Ce să aducem, o, Cristoase? Îi aducem, desigur , prea puțin, când ne dăruim între noi cadouri scumpe, care nici nu mai sunt expresia ființei noastre și a recunoștinței Tale trecute sub tăcere. Să încercăm să să-I aducem credința, pe noi înșine, chiar dacă doar sub forma:cred, Doamne, alungă-mi necredința! Și să nu-i uităm în această zi pe cei mulți, în care suferă El pe pământ.

Joseph Ratzinger - Papa Benedict al XVI-lea, „Binecuvântarea Crăciunului”.

(urmare din pag. 13)

al Crăciunului se afla în clădirea alăturată, în care descoperi istoria celei mai iubite sărbători de familie, evoluția fabricării ornamentelor de brad, de la sfârșitul secolului al XVII-lea până în anul 1981. Impresionantă este o reproducere a Icoanei Nașterii lui Isus din 1466 și o reprezentare a magilor veniți la Ierusalim.

Documente vechi de la 1400 atestă existența unui copac de Crăciun împodobit de breasla brutarilor cu

mere, nuci și turtă dulce, iar, mai târziu, au fost copaci ornamentați cu flori de hârtie, bucăți de brânza, mezeluri și trestie de zahăr. Evoluția decorațiunilor de Crăciun marchează ornamente suflate cu aur și argint, absența figurilor religioase, cu excepția îngerilor.

Rothenburg ob der Tauber oferă calatorului magia unui popas într-o lume veche și pito-rească, o clipă de vis în cotidianul trepidant.

Liana BOIT

Bucuria Crăciunului și pregătirea căii Domnului

An de an sărbătorim Nașterea după trup a Domnului nostru Isus Cristos. Așteptăm aceasta sărbătoare cu nespusă bucurie, fiindcă ea ne pune din nou în legătură cu Mântuitorul, trezește în noi dorul de a fi cu El, de a trăi împreună cu El și de a ne împărtăși de darurile aduse de El. Doar de aceea Crăciunul e numit în popor „sărbătoare a darurilor”. Crăciunul ne adevărește că nu suntem singuri, că Dumnezeu este aproape de noi, în „maxima apropiere” și că noi putem fi cu El, avem capacitatea de a cunoaște mărirea Lui, pe cât se poate și, mai ales, ni s-a arătat nemărginita, infinita iubire a lui Dumnezeu față de oameni.

Tocmai de aceea Crăciunul ne invită să cugetăm la demnitatea de fii ai lui Dumnezeu, la rostul și la chemarea noastră în lume. Dacă Întruparea Fiului lui Dumnezeu a surpat zidul despărțitor dintre credincios și Dumnezeu, ea este pentru creștini o invitație la surparea zidurilor despărțitoare dintre oameni, o chemare de apropiere, de respect și de iubire între toți oamenii.

Când Ioan Botezătorul era în închisoare și auzise de faptele lui Isus, a trimis pe doi dintre ucenicii săi să-L întrebe: „Tu ești cel ce vine sau să așteptăm pe altul?”. Isus le-a răspuns: „Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți. Orbii își capătă vederea și șchiopii umblă; leproșii se

curățesc și surzii aud; morții învie și săracilor li se binevestește. Și fericit este cel ce nu se va simți întru Mine” (Matei 11,2-6). La prima lectură a acestui text biblic, se pare că Ioan a trimis pe cei doi ucenici la Isus pentru că se îndoia de mesianitatea Lui. Poate era în durere, închis, și ar fi dorit eliberarea din această situație.

Dacă însă comparăm acest text cu tot ce a spus Isus despre Ioan Botezătorul, înainte de acest moment și după această convorbire, ne dăm seama că aici este vorba de cu totul altceva. Pe de o parte, Ioan Botezătorul voia să-și convingă direct ucenicii despre mesianitatea lui Isus. Pe de altă parte, el ni se înfățișează ca un simbol al datoriei preotului de a vesti și de a mărturisi mereu pe Isus Cristos și nu pe sine.

Ucenicii lui Ioan îl aveau pe acesta într-o asemenea mare cinstire încât uitaseră ce le-a spus despre Isus la început. Ioan Botezătorul îl cunoștea pe Isus și măturisise de mai multe ori dumnezeirea Lui. El a fost Înaintemargătorul și pregătitorul căii de primire a lui Isus. (Luca 3).

Când a venit Isus la Iordan să se boteze, Ioan a exclamat: „Iată Mielul lui Dumnezeu, cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan 1,29). Mulțimilor care îl urmau și îl aclamau, Ioan le spunea: „Cel ce vine după mine, care este

(continuare în pag. 15)

înainte de mine și căruia eu nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălțăminte”. (Ioan 1,27)

Cei care ziceau că el este Cristosul, le-a răspuns: „Eu unul vă botez cu apa, dar vine Cel ce este mai mare decât mine... El vă va boteza cu Spiritul Sfânt și cu foc” (Luca 3,16), vorbind astfel despre Sacramentul Botezului instituit de Mântuitorul după mărtașia Sa Înviere și dând, în același timp, dovadă de o adâncă umilință.

Că în citatul biblic de mai sus nu este vorba de „îndoială” lui Ioan, ci de o mărturisire a divinității lui Isus prin „arătare” și de o misiune dată apostolilor de a-L vesti pe Isus, rezultă și din aceea că îndată după ce a trimis pe ucenici să-i spună lui Ioan cele ce au văzut, Isus a vorbit mulțimii despre Ioan astfel: „Ce ați ieșit să vedeți? Ați ieșit să vedeți prooroc? Da, zic vouă, și mai mult decât prooroc. El este acela despre care s-a zis: Iată eu trimit, înaintea feței Tale, pe îngerul Meu, care va găti calea Ta înaintea Ta. Adevărat vă spun vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femeie unul mai mare decât Ioan Botezătorul; totuși cel mai mic în Împărăția cerurilor este mai mare decât el. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăția cerurilor se ia prin stăruință și cei ce se străduiesc pun mâna pe ea” (Matei 11,9-12).

După toate cele menționate, se cuvine să medităm împreună la această dublă mărturie: a lui Ioan despre Isus și a lui Isus despre Ioan. Și să vedem dacă nu cumva este scrisă și pentru noi, dacă nu cumva în ea se reflectă felul în care trebuie să-L vestim și noi pe Cristos, ce atitudine și ce sentimente să avem în îndeplinirea acestei misiuni! Dacă nu cumva ne aflăm uneori într-o „îndoială”, într-o delăsare de la această îndatorire sau dacă nu cumva în loc de a-L vesti credincioșilor pe Isus, ne propovăduim pe noi înșine și încă cu multă emfază. Să medităm împreună dacă într-adevăr „gătim calea Domnului”! Dacă ne pot numi credincioșii „îngeri” care vestesc voia lui Dumnezeu și nu impun voia lor.

Acum, la Crăciun, la sărbătoarea Întrupării Domnului, de unde începe vestea păcii pe pământ, cântată de îngeri, și de când se cuvine să înceapă prin noi „mărirea lui Dumnezeu” între credincioși, întruparea lui Isus în sufletele credincioșilor, este bine să medităm la aceste îndatoriri. Este momentul să medităm acum la început de an nou la Botezul Domnului și la Sf. Ioan Botezătorul, dacă într-adevăr ne străduim îndeajuns pentru cucerirea împărăției lui Dumnezeu în suflete, împărăție care nu este „mâncare și băutură”, ci dreptate și pace și bucurie în Spiritul Sfânt”. (Romani 14,17)

Pr. Mircea OPRIȘ

Maria, în *Lumen gentium*, VIII

Sfânta Fecioară, a cărei maternitate divină a fost predestinată din veșnicie, ca și întruparea Cuvântului, după planul Providenței divine a fost, aici pe pământ, Mama aleasă a divinului Răscumpărător, însoțitoare de o excepțională generozitate și slujitoare umilă a Domnului. Zămislindu-l pe Cristos, născându-l, hrănindu-l, înfățișându-l Tatălui în templu, suferind împreună cu Fiul său răstignit pe cruce, ea a cooperat într-un mod cu totul deosebit la opera Mântuitorului, prin ascultare, credință, speranță și iubire aprinsă, pentru a reda sufletelor viața supranaturală. De aceea, ea ne este Mamă în ordinea harului.

Alături de titlul Mamă a lui Dumnezeu și a credincioșilor, cealaltă categorie fundamentală pe care o folosește Conciliul pentru a ilustra rolul Mariei este cea de model, sau de figură (tipologie): prin darul și menirea maternității divine, prin care este unită cu Fiul ei, Răscumpărătorul, și prin harurile și funcțiile ei deosebite, Sfânta Fecioară este strâns unită și cu Biserica: Născătoarea de Dumnezeu este prototipul Bisericii, așa cum afirma deja Sfântul Ambroziu, și anume în ordinea credinței, iubirii și unirii perfecte cu Cristos.

Cele două realități se luminează reciproc. De fapt, dacă discursul despre Biserică face lumină asupra

a cine este Maria, discursul despre Maria face lumină asupra a ce este Biserica, adică „trup al lui Cristos” și, ca atare, „aproape o prelungire a întrupării Cuvântului”. Subliniază asta Sfântul Ioan Paul al II-lea în Enciclica sa *Redemptoris Mater*: „Prezentând-o pe Maria în misterul lui Cristos, Conciliul al II-lea din Vatican găsește și calea pentru a aprofunda cunoașterea misterului Bisericii”.

Ceea ce aș vrea să fac este să scot în evidență însemnătatea ecumenică a acestei mariologii a Conciliului, adică modul în care ea poate contribui – și chiar deja contribuie – la reapropierea creștinilor pe acest teren delicat și controversat care este evlavia față de Fecioară.

Înainte de toate clarific principiul care este la baza reflecțiilor care urmează. Dacă Maria se situează în mod fundamental de partea Bisericii, rezultă că toate categoriile și afirmațiile biblice de la care trebuie pornit pentru a face lumină asupra ei sunt mai degrabă cele referitoare la persoanele umane care constituie Biserica.

De exemplu, pentru a înțelege în modul corect conceptul delicat al medierii Mariei în lucrarea mântuirii este mai util a porni de la medierea creaturală, sau de jos, cum este cea a lui Avram, a Apostolilor, a

(continuare în pag. 17)

Sacramentelor și a Bisericii înseși, decât de la medierea divino-umană a lui Cristos. De fapt, distanța cea mai mare nu este aceea care există între Maria și restul Bisericii, ci aceea care există între Maria și Biserică pe de o parte, și Cristos și Treime pe de altă parte, adică între creaturi și Creator.

Acum să tragem din toate acestea concluzia. Dacă Avram, prin ceea ce a făcut, a meritat în Biblie numele de „părintele nostru al tuturor”, adică al tuturor celor care cred (cf. Rom 4,16; Lc 16,24), se înțelege mai bine cum Biserica nu ezită s-o numească pe Maria „Mamă a noastră a tuturor”, mamă a tuturor celor care cred.

Maria, așadar, este mamă și poartă a milostivirii. A fost poarta prin care milostivirea lui Dumnezeu, cu Isus, a intrat în lume, și acum este poarta prin care noi intrăm în milostivirea lui Dumnezeu, ne prezentăm la „tronul milostivirii” care este Treimea. Toate acestea sunt adevărate, dar este numai un aspect al raportului dintre Maria și milostivirea lui Dumnezeu. De fapt, ea nu este numai canal și mediatore a milostivirii lui Dumnezeu; este și obiectul și prima destinatară a milostivirii lui Dumnezeu. Nu este numai cea care ne obține milostivire, ci și cea care a obținut, cea dintâi și mai mult decât toți, milostivire.

Milostivire este sinonim cu har. Numai în Treime iubirea este *natură* și nu este *har*; este iubire, dar nu

milostivire. Faptul că Tatăl îl iubește pe Fiul nu este har sau concesie; este, într-un anumit sens, necesitate; Tatăl are nevoie să iubească pentru a exista ca Tată. Faptul că Fiul îl iubește pe Tatăl nu este concesie sau har; este necesitate intrinsecă, deși foarte liberă; El are nevoie să fie iubit și să iubească pentru a fi Fiu. Atunci când Dumnezeu creează lumea și în ea creează creaturi libere iubirea sa devine dar gratuit și nemeritat, adică har și milostivire. Asta încă înainte de păcat. Păcatul va face numai ca milostivirea lui Dumnezeu, din dar să devină iertare.

Așadar, titlul „plină de har” este sinonim cu „plină de milostivire”. Maria însăși, de altfel, proclamă aceasta în *Magnificat*: „A privit, spune ea, la umilința slujitoarei sale”, „aducându-și aminte de milostivirea sa”; „milostivirea lui rămâne din neam în neam”. Maria se simte beneficiară a milostivirii, martora ei privilegiată. În ea milostivirea lui Dumnezeu nu s-a realizat ca iertare a păcatelor, ci ca ferire de păcat.

Dumnezeu a făcut cu ea, spunea Sfânta Tereza a Pruncului Isus, ceea ce ar face un medic bun în timp de epidemie. El merge din casă în casă pentru a-i îngriji pe cei care au contractat contagiul; dar dacă are o persoană care îi este deosebit de dragă, cum ar fi soția sau mama, va face în așa fel încât, dacă poate, nici

măcar să nu ia contagierea. Și așa a făcut Dumnezeu, ferind-o pe Maria de păcatul strămoșesc pentru meritele pătimirii Fiului.

Vorbind despre umanitatea lui Isus, Sfântul Augustin spune: „Pe baza a ce anume umanitatea lui Isus a meritat să fie asumată de Cuvântul veșnic al Tatălui în unitatea persoanei sale? Care faptă bună a sa a precedat asta? Ce anume a făcut înainte de acest moment, ce anume a crezut sau a cerut, pentru a fi înălțată la așa demnitate inefabilă?”. Și adăuga în altă parte: „Caută meritul, caută dreptatea, reflectează și vezi dacă găsești altceva decât har”.

Aceste cuvinte aruncă o lumină singulară și asupra persoanei Mariei. Despre ea trebuie să se spună, și mai pe bună dreptate: ce anume a făcut Maria pentru a merita privilegiul de a da Cuvântului umanitatea sa? Ce anume a crezut, a cerut, a sperat sau a suferit pentru a veni pe lume sfântă și neprihănită? Caută, și aici, meritul, caută dreptatea, caută tot ceea ce vrei și vezi dacă găsești în ea, la început, altceva decât har, adică milostivire!

Și Sfântul Pavel nu va înceta, toată viața sa, să se considere ca un rod și un trofeu al milostivirii lui Dumnezeu. Se definește „unul care a obținut milostivire de la Domnul” (1Cor 7,25). Nu se limitează să formuleze doctrina milostivirii, ci devine martorul ei viu: „mai întâi am

fost un defăimător, un persecutor și un insultător, dar am găsit îndurare” (1Tim 1,12).

Maria și Apostolul ne învață că modul cel mai bun de a predica milostivirea este de a da mărturie despre milostivirea pe care Dumnezeu a avut-o față de noi. Să ne simțim și noi roade ale milostivirii lui Dumnezeu în Cristos Isus, vii numai prin ea. Într-o zi Isus a vindecat un sărman posedat de un duh necurat. Acesta voia să-l urmeze și să se unească la grupul discipolilor; Isus nu i-a permis asta, ci i-a spus: „Mergi acasă la ai tăi și povestește-le ceea ce a făcut Domnul pentru tine și cum s-a îndurat de tine” (Mc 5,19 și).

„Misericordias Domini in aeternum cantabo” spunem cu psalmul (Ps 88,2): „Milostivirile Domnului în veci le voi cânta”. Maria, care în *Magnificat* îl preamărește pe Dumnezeu și îi mulțumește pentru milostivirea sa, ne invită să facem același lucru în pragul Sărbătorilor de iarnă. Ne invită să facem să răsunе în fiecare zi în Biserică glasul său, asemenea corului care repetă un cântec în urma solistului.

Magnificăm Treimea,
magnificăm pe Maria,
de Crăciun să-l magnificăm pe Mesia!

Sărbători fericite!

Pr. Traian DOBRATĂ

Despre fericirea Crăciunului

Pare cel mai firesc lucru să așteptăm, să pregătim și să trăim Crăciunul ca pe o promisiune de fericire. Așa am fost învățați de către părinții noștri, care trecuseră prin multe, chiar prin experiența crudă a războiului, părinții noștri cu adevărat crescuți în credință, speranță și iubire. Mă întreb, oare mai putem noi supraviețui amenințării cu declanșarea stării de frică, cu panica care ni se propune pentru a fi învinși din start, pentru a deveni manevrabili într-o lume a conflictelor și dezastrelor provocate, putem oare supraviețui fără de... CRĂCIUN?

Crăciunul, ca împlinire a mării promisiuni de a nu fi lăsați singuri, de a primi un Mântuitor, Crăciunul ca eveniment fericit, fiindcă este vorba de o naștere, de venirea pe lume a unui copil, care poate stăpâni lumea și poate trăi, dacă o dorim, în inima noastră ca o lumină nutrind fericirea după care ființa noastră însetează. Care este această fericire pe care Isus, lumina lumii, o poate nutri în noi? Suntem atât de diferiți, dar materialitatea care să ne acopere dorința de fericire pare să fie simplu de definit, oamenii dragi, casa și masa... sănătatea, libertatea și ...? Putem fiecare completa lista, dar cel mai simplu ne este să ne lăsăm în voia LUI, a Pruncului Isus, să-L întrebăm pe El ce L-ar face fericit, fiind convinși că cea mai mare însușire a Sa, este IUBIREA și MILOSTIVIREA. Dialogul cu El, gestul simplu de a observa nevoia celui de lângă noi și de a chiar acționa, de a-l ajuta cu bucurie, nu obligație sau dezgust, tăria de a nu cădea în capcana achizițiilor furibunde ce ni se propun..., bucuria de a ierta și iubi, de a vedea că Isus este aici, Preacurata și Sfântul Iosif ne sunt alături, prin tot ce simt că fac bine și îmi încălzește inima...e Crăciunul meu!

Maria-Mirela FILIMON

DE SĂRBĂTOARILE CRĂCIUNULUI ȘI DE ANUL NOU DORIM

PSS VIRGIL BERCEA, PREOȚILOR,

ORDINELOR CĂLUGĂREȘTI,

PROFESORILOR, COLABORATORILOR ȘI CITITORILOR

SĂRBĂTORI BINECUVÂNTATE

ȘI

LA MULȚI ANI!

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)